

Kuntaliiton hallitusohjelmatavoitteet 2019-2023

Hyväksytty Kuntaliiton hallituksessa
18.10.2018

Tätä tavoittelemme

- ✓ Kuntien roolia **paikallisen elinvoiman avaintoimijana** on vahvistettava.
- ✓ Kuntien työkaluja **torjua ilmastonmuutosta** sekä rakentaa **kestäviä yhdyskuntia** ja **hyvää elinympäristöä** on lisättävä.
- ✓ **Kuntatalouden kestävyys** ja liikkumavara edellyttävät rahoitusjärjestelmän uudistamista ja kunta-valtio-suhteen **pitkäjänteistä kehittämistä**.
- ✓ Menestyvän **sivistys- ja hyvinvointikunnan** toimintaedellytyksistä on huolehdittava.
- ✓ **Digitalisaation ja tietojohdamisen** mahdollisuudet on hyödynnettävä koko maassa.
- ✓ Kuntien ja maakuntien **toimivat yhdyspinnat** edellyttävät sopimuksellisuutta.

Kuntien työkaluja torjua ilmastonmuutosta sekä rakentaa kestäviä yhdyskuntia ja hyvää elinympäristöä on lisättävä.

Kuntien työkaluja torjua ilmastonmuutosta sekä rakentaa kestäviä yhdyskuntia ja hyvää elinympäristöä on lisättävä.

- Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksessa on turvattava kuntien oikeus itsenäisiin valintoihin maapolitiikassa, kaavoituksessa ja toteuttamisen ohjelmoinnissa. Kuntien kaavamonopoli on säilytettävä.
- Suunnittelu- ja lupajärjestelmää tulee selkeyttää kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia heikentämättä. Kunnallisvalitus kaava-asioissa tulee säilyttää. Kunnilla on oltava mahdollisuus järjestää maankäytön suunnittelun, toteuttamisen ja rakentamisen ohjauksen tehtävät parhaaksi katsomallaan tavalla.
- Kaupunkiseutujen mahdollisuudet ja rahoituspohja joukkoliikennejärjestelmän kokonaisvaltaiseen kehittämiseen tulee turvata. Tämä on toimivan ja kestävä kaupunkiliikenteen sekä myös uusien liikkumispalvelujen perusta.

Kuntien työkaluja torjua ilmastonmuutosta sekä rakentaa kestäviä yhdyskuntia ja hyvää elinympäristöä on lisättävä.

- Maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamiseksi valtion ja kaupunkiseutujen MAL- sopimuksia on kehittävä vahvemmaksi yhteistyön välineeksi ja valtion on oltava valmis laajentamaan niitä uusille seuduille. Myös muuta sopimuksellista yhteistyötä tulee edistää.
- Hallituksen tulee luoda edellytyksiä kohtuuhintaiselle ja kestäväälle asumiselle huomioiden eriytyvät tarpeet eri osissa maata.
- Liikennepoliittisten ratkaisujen pitkäjänteisyyttä tulee lisätä valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laadinnan pohjalta. Suunnitelma tulee valmistella yhteistyössä kuntien kanssa vahvistaen elinvoimaa ja saavutettavuutta kasvavilla kaupunkiseuduilla ja maan eri osissa.
- Valtion ja kuntien työnjakoa tulee selkiyttää. Valtion tulee kantaa vastuu kansallisen liikenneinfran rahoituksesta. "Hyötyjä maksaa" -periaatteen varjolla ei tule luoda käytäntöä, joka edellyttää kuntien osallistumista valtion liikenneinfran rahoittamiseen. Valtion liikenneinfran budjettirahoituksen tasoa on korotettava, hankkeiden rahoitusmalleja monipuolistettava sekä mahdollistettava lainsäädännössä tienkäyttömaksut.

Kuntien työkaluja torjua ilmastonmuutosta sekä rakentaa kestäviä yhdyskuntia ja hyvää elinympäristöä on lisättävä.

- Kunnallisen infran (mm. vesi- ja viemäriverkko ja kadut sekä toimitilat kuten koulut ja päiväkodit) uudistaminen ja korjausvelan umpeen kurominen edellyttävät pitkäjänteistä valtion ja kuntien yhteistä ohjelmaa ja sen rahoittamista monimuotoisia rahoitusmalleja hyödyntäen.
- Kuntien toimintaedellytyksiä ilmastonmuutoksen torjunnassa ja kiertotalouden edistämisessä on vahvistettava. Kuntien työn vauhdittaminen edellyttää valtiolta pysyviä tuki-instrumentteja ja johdonmukaista ilmastopolitiikkaa, joiden varaan kuntien pitkäjänteinen ilmastotyö voi rakentua.
- Ilmastonmuutokseen sopeutumisen tehtävät, vastuut ja rahoitus on selkiytettävä valtion, maakunnan, kunnan, yritysten ja kiinteistönomistajien kesken. Sopeutumisen toimenpiteille on järjestettävä kansallinen koordinaatio ja rahoitus.

**Kuntainfran
korjausvelka**
7-10 mrd. €

- Toimitilojen osuus on noin 5 mrd. €
- Katuverkon osuus vajaat 2 mrd. €
- Vesihuoltoverkoston osuus 1 mrd. €

www.kuntaliitto.fi/hallitusohjelmatavoitteet

[Facebook.com/Kuntaliitto](https://www.facebook.com/Kuntaliitto)

[Twitter.com/Kuntaliitto](https://twitter.com/Kuntaliitto)